

København, Helsinki, Oslo, Stockholm , 22. oktober 2002

Rapport 3. kvartal 2002

Stabil overordnet utvikling

- Driftsresultat EUR 399 millioner, opp 18 % sammenlignet med andre kvartal
- Samlede inntekter EUR 1 406 millioner, en nedgang på 1 % fra andre kvartal. Netto renteinntekter økte og provisjonsinntekter falt
- Totale kostnader uendret sammenlignet med andre kvartal
- Tap på utlån var EUR 66 millioner (EUR 56 millioner) og tilsvarer 0,18 % av utlån på årsbasis
- Driftsresultatet i forsikring rammet av svake aksjemarkeder
- Nettoresultat på EUR 193 millioner (EUR 107 millioner) påvirket av ytterligere overføring til pensjonsfond på EUR 120 millioner

Økt fokus og hurtighet

- Lars G Nordström ny konsernsjef
- Endret sammensetning av Group Executive Management
- Ny enhet, Group Processing and Technology, etablert for å koordinere og fremskynde integrasjon og samordning og bedre effektiviteten

Topp prioritet for kontinuerlig resultatforbedring

- Kredittporteføljen – stabil kvalitet
- Kapitalmarkedseksponering – redusert volatilitet
- Kostnadseffektivitet – behov for forbedring
- Kapitaleffektivitet – styrking av balansen

"Den generelle utviklingen i våre forretningsresultater er selvsagt positiv til tross for vanskelige markedsforhold, men fremover skal bedre kostnadseffektivitet og fortsatt resultatbedring prioriteres. Skjerpet fokus og større hurtighet i alt vi gjør, også i integrasjon og samordning, skal bidra til å forbedre effektiviteten og resultatene", sier Lars G Nordström, konsernsjef i Nordea.

Nordea er det ledende finanskonsernet i Norden og Østersjøområdet, og virksomheten drives gjennom tre forretningsområder: Retail Banking, Corporate and Institutional Banking og Asset Management & Life. Nordea-konsernet har mer enn 10 millioner kunder og 1 245 bankkontorer. Nordea er tilstede i 24 land. Nordea-konsernet er verdensleder innen nettbank, med 3,1 millioner nettbankkunder. Nordea-aksjen er notert i Stockholm, Helsinki og København.

Operativt resultatregnskap¹

EUR mill.	3. kv 2002	2. kv 2002	Endring %	Jan - sept 2002	Jan - sept 2001	Endring %	Hele året ² 2001
Netto renteinntekter	874	855	2	2 566	2 613	-2	3 465
Provisjonsinntekter	371	396	-6	1 147	1 053	9	1 432
Trading	127	137	-7	400	415	-4	543
Andre	34	37	-8	100	126	-21	165
Sum inntekter	1 406	1 425	-1	4 213	4 207	0	5 605
Personalkostnader	-521	-514	1	-1 541	-1 396	10	-1 878
Andre driftskostnader	-404	-408	-1	-1 211	-1 092	11	-1 511
Driftskostnader	-925	-922	0	-2 752	-2 488	11	-3 389
Driftsresultat før utlånstap	481	503	-4	1 461	1 719	-15	2 216
Netto tap på utlån og garantier	-66	-56	18	-185	-317	-42	-373
Andel resultat fra konsernselskaper og tilknyttede selskaper	4	17	-76	36	60	-40	95
Resultat før investeringer og forsikring	419	464	-10	1 312	1 462	-10	1 938
Investeringsresultat, bank	39	31		81	146		172
Driftsresultat, livsforsikring	-13	-26		-42	-21		-17
Driftsresultat, skadeforsikring	-4	-87		-122	-19		-18
Avskrivning på goodwill	-42	-44	-5	-128	-108	19	-147
Driftsresultat	399	338	18	1 101	1 460	-25	1 928
Avsetning til pensjonsfond	-120	-152		-272	-		-
Skatt	-86	-79		-265	-415		-360
Minoritetsinteresser	0	0		0	0		0
Nettoreultat	193	107	81	564	1 045	-46	1 568

Nøkkeltall¹

Resultat per aksje, EUR	0,07	0,04	0,19	0,35	0,53
Aksjekurs, EUR, utgangen av perioden	4,05	5,49	4,05	5,34	5,97
Egenkapital per aksje ¹ , EUR	3,92	3,90	3,91	3,77	4,00 ³
Utestående aksjer ⁴ , millioner	2 928	2 963	2 928	2 964	2 965
Egenkapitalrentabilitet (eks. goodwill) ⁵ , %	11,1	5,7	10,0	17,3	19,2
Utlån, EUR milliarder	147	143	147	134	138
Innskudd, EUR milliarder	91	90	91	81	83
Egenkapital, EUR mrd.	12	12	12	11	12 ³
Sum eiendeler, EUR milliarder	252	251	252	231	242
Midler til forvaltning, EUR milliarder	93	100	93	87	105
Kostnader i prosent av inntekter, bank ⁶ , %	64	63	64	56	58
Kjernekapitaldekning (%)	7,0	7,4	7,0	6,9	7,3
Kapitaldekning (%)	9,0	8,9	9,0	9,3	9,1
Risikovektede eiendeler, EUR milliarder	137	136	137	134	136

¹Etter salget av skadeforsikringsvirksomheten er presentasjonen av det operative resultatregnskapet endret. En-linjekonsolidering av skadeforsikring og livsforsikring gjenspeiler alle inntekter og kostnader eksklusive goodwill. I tillegg er konsernets regnskapsprinsipper for livsvirksomheten endret fra tredje kvartal. Det brukes nå en porteføljevurdering per juridisk enhet i beregningen av det laveste av kost- og markedsverdi. Tidligere ble den laveste verdi av kostpris eller markedspris benyttet for hvert enkelt verdipapir i noen juridiske enheter. Historisk informasjon for 2002 er blitt omregnet tilsvarende.

²Inklusive Postgirot Bank fra desember 2001.

³Utgangen av perioden (etter foreslått utbytte 2001).

⁴Utgangen av perioden. Gjennomsnittlig antall aksjer jan - sep 2002 etter full utvanning var 2 963 millioner.

⁵Eksklusive avskrivning på goodwill og gjenværende goodwill som er blitt trukket fra egenkapitalen.

⁶Før tap på utlån og avskrivning på goodwill.

Kvartalsvis utvikling

EUR mill.	Note	3. kv 2002	2. kv 2002	1. kv 2002	4. kv 2001	3. kv 2001
Netto renteinntekter		874	855	837	852	856
Provisjonsinntekter	1	371	396	380	379	322
Trading		127	137	136	128	131
Andre		34	37	29	37	36
Sum inntekter		1 406	1 425	1 382	1 396	1 345
Personalkostnader		-521	-514	-506	-482	-467
Andre driftskostnader		-404	-408	-399	-419	-354
Driftskostnader	2	-925	-922	-905	-901	-821
Driftsresultat før utlånstap		481	503	477	495	524
Netto tap på utlån og garantier		-66	-56	-63	-56	-213
Andel resultat fra konsernselskaper og tilknyttede selskaper		4	17	15	35	29
Resultat før investeringer og forsikring		419	464	429	474	340
Investeringsresultat, bank		39	31	11	28	-4
Driftsresultat, livsforsikring		-13	-26	-3	4	-49
Driftsresultat, skadeforsikring		-4	-87	-31	1	-24
Avskrivning på goodwill		-42	-44	-42	-39	-35
Driftsresultat		399	338	364	468	228
Avsetning til pensjonsfond		-120	-152	-	-	-
Skatt		-86	-79	-100	55	-65
Minoritetsinteresser		0	0	0	0	2
Nettoresultat		193	107	264	523	165
Resultat per aksje		0,07	0,04	0,09	0,18	0,06
Resultat per aksje, siste 12 måneder		0,38	0,37	0,49	0,53	0,46

Note 1 Provisjonsinntekter, EUR mill.

Meglervirksomhet	38	46	55	76	56
Kapitalforvaltning/Investeringsfond	101	115	126	115	104
Utstedelse av verdipapirer	6	5	4	9	7
Utlån	86	91	87	84	84
Innskudd og betalingsformidling	189	183	157	139	130
Valuta	11	10	8	8	9
Andre	33	35	26	33	14
Provisjonskostnader	-85	-83	-77	-79	-77
Netto provisjonsinntekter	379	402	386	385	327
Herav investeringsvirksomhet	-8	-6	-6	-6	-5
Provisjonsinntekter	371	396	380	379	322

Note 2 Kostnader, EUR mill.

Personalkostnader ²	523	515	506	484	469
Informasjonsteknologi ³	111	113	103	107	94
Markedsføring	21	36	23	34	20
Post-, telefon- og kontorkostnader	50	52	60	54	45
Husleie, lokaler og eiendomskostnader	79	74	71	81	72
Andre	146	139	152	152	133
Kostnader	930	929	915	912	833
Herav investeringsvirksomhet	-5	-7	-10	-11	-12
Kostnader	925	922	905	901	821

¹ Etter salget av skadeforsikringsvirksomheten er presentasjonen av det operative resultatregnskapet endret. En-linjekonsolidering av skadeforsikring og livsforsikring gjenspeiler alle inntekter og kostnader eksklusive goodwill. I tillegg er konsernets regnskapsprinsipper for livvirksomheten endret fra tredje kvartal. Det brukes nå en porteføljevurdering per juridisk enhet i beregningen av det laveste av kost- og markedsverdi. Tidligere ble den laveste verdi av kostpris eller markedspris benyttet for hvert enkelt verdipapir i noen juridiske enheter. Historisk informasjon for 2002 er blitt omregnet tilsvarende.

² Resultatrelaterte personalkostnader, inkludert ordning for overskuddsdeling, EUR 20 millioner i 3. kvartal 2002 (2. kvartal 2002: EUR 18 millioner).

³ Vedrører drifts- og servicekostnader samt konsulenthonorarer innen IT-virksomhet. Samlede IT-relaterte kostnader inkludert forsikring i 3. kvartal 2002, inklusive personalkostnader, osv. var EUR 202 millioner (2002: EUR 220 millioner)

Konsernet

Resultatsammendrag

Som følge av salget av skadeforsikringsvirksomheten er livsforsikringsvirksomheten ført på én linje. Historiske tall for både Life og General Insurance er blitt omregnet tilsvarende.

Driftsresultatet økte med 18 % til EUR 399 millioner. Dette er en følge av at den nå solgte skadeforsikringsvirksomheten var tapsbringende i andre kvartal. Den fortsatt negative utviklingen på kapitalmarkedene påvirket konsernets livsforsikringsvirksomhet negativt.

Underliggende inntekter og kostnader i tredje kvartal hadde en stabil utvikling totalt sett sammenlignet med andre kvartal.

Samlede inntekter falt med 1 %. Netto renteinntekter økte og provisjonsinntektene falt. Samlede kostnader holdt seg på samme nivå som i forrige kvartal.

Resultat før investeringer og forsikring var EUR 419 millioner, ned 10 % sammenlignet med forrige kvartal.

Nok et bidrag til det svenske pensjonsfondet reduserte resultatet før skatt med EUR 120 millioner.

Nettoreultatet var EUR 193 millioner og tilsvarer EUR 0,07 per aksje. Egenkapitalrentabiliteten var 11,1 % (eksklusive goodwill). Resultat per aksje siste 12 måneder var EUR 0,38.

Utviklingen i tredje kvartal

Usikkerheten om en mulig oppgang i verdensøkonomien ble større i løpet av kvartalet, fordi den tidligere ventede oppsvingen i økonomien uteble.

Markedsforholdene i tredje kvartal har vært svake og på linje med de som var rådende i andre kvartal. Den underliggende makroøkonomiske situasjonen er stort sett uendret. Dette og allment stabile og lave rentesatser har fortsatt å legge press på inntektene. Nordiske og globale aksjemarkeder fortsatte å falle kraftig i tredje kvartal. Dette påvirker også inntektene på en negativ måte.

Samlede utlån økte med 3 %. Innskudd fra kunder økte med 1 % fordi kundene har gått over til spareprodukter med lav risiko. I de siste 12 månedene har utlån og innskudd økt med henholdsvis 10 % og 12 %.

Inntekter

Netto renteinntekter økte til EUR 874 millioner (EUR 855 millioner i andre kvartal 2002) som følge av høyere utlåns- og innskuddsvolum. De kortsiktige rentene er gått noe ned sammenlignet med forrige kvartal. Utlåns- og innskuddsmarginene har holdt seg relativt stabile. Gjennomsnittlig utlånsmargin i Retail Banking ble noe

redusert på grunn av veksten i boliglån, som gir lavere marginer på grunn av mindre risiko. Dette ble imidlertid kompensert av noe høyere utlånsmarginer for store bedriftskunder. Innskuddsmarginene holdt seg stabile generelt sett.

Alle nordiske og internasjonale børsindekser utviklet seg negativt i løpet av kvartalet. De nordiske indeksene falt i gjennomsnitt med 22 %. Omsetningsvolumene på de nordiske børsene ble i gjennomsnitt redusert med 21 %.

Provisjonsinntektene falt noe til EUR 371 millioner (EUR 396 millioner). Provisjoner fra betalingstjenester fortsatte å øke. Provisjoner fra kapitalforvaltning og meglervirksomhet ble redusert som følge av fortsatt fall på aksjemarkedene. Midler til forvaltning falt til EUR 93 milliarder, en nedgang på 7 % sammenlignet med andre kvartal. Til tross for den negative utviklingen på aksjemarkedene og kundenes overgang til spareprodukter med lav risiko var det en netto inngang av midler til kapitalforvaltningsvirksomheten også i tredje kvartal.

Inntektene fra trading, som i hovedsak består av kunde-handel i valuta og derivater, holdt seg og utgjorde EUR 127 millioner (EUR 137 millioner).

Andre inntekter, primært eiendomsrelaterte, beløp seg til EUR 34 millioner (EUR 37 millioner).

Kostnader

Kostnadene på EUR 925 millioner var stort sett på linje med forrige kvartal (EUR 922 millioner).

Oppsigelser i Nordea Securities førte til engangskostnader på EUR 13 millioner. Dette ble motvirket av noe lavere aktivitet i kvartalet, blant annet lavere investeringer i utviklingsprosjekter.

I løpet av kvartalet ble EUR 15 millioner av restruktureringsreserven benyttet.

Tap på utlån

Tap på utlån var EUR 66 millioner (EUR 56 millioner). De generelle avsetningene ble redusert med EUR 16 millioner etter tilbakeføring av Corporate and Institutional Bankings gjenværende generelle reserve på EUR 26 millioner og en økning i konsernets generelle reserver med EUR 10 millioner. Tap på utlån i tredje kvartal tilsvarte 0,18 % av totale utlån på årsbasis. For hele 2001 var tap på utlån 0,29 %.

Andel resultat fra konsernselskaper og tilknyttede selskaper

Resultater fra selskaper bokført etter egenkapitalmetoden var EUR 4 millioner (EUR 17 millioner) etter en nedskrivning på EUR 16 millioner av konsernets eierpost i eiendomsselskapet Real Invest Oy.

Nedskrivningen er et resultat av beslutningen til Real Invest om å selge sin eiendomsportefølje.

Investeringsresultat, bank

Investeringsresultatet for bankvirksomheten var totalt EUR 39 millioner (EUR 31 millioner) i tredje kvartal. Group Treasury oppnådde positive resultater i sine porteføljer. Gevinstene fra aktiv risikotaking og obligasjonsporteføljene mer enn veide opp for tapene på aksjer. I tillegg inkluderer resultatet EUR 22 millioner i gevinst fra salget av inkassofirmaet Contant Oy.

Forsikring

30. september kunngjorde Nordea at salget av General Insurance til Tryg i Danmark var fullført. Det økonomiske ansvaret for virksomheten ble overført allerede 1. juli 2002.

For å avslutte salget og eliminere fremtidig usikkerhet, ble det foretatt en endelig justering av nettoverdien av de overførte eiendelene. Dette førte til et tap på EUR 4 millioner. Tapet er bokført i regnskapet for tredje kvartal.

Som følge av salget av skadeforsikringsvirksomheten er livsforsikringsvirksomheten presentert på én linje. Historiske tall for både Life og General Insurance er omregnet tilsvarende.

I tillegg er det gjennomført en endring i konsernets regnskapsprinsipper for livsvirksomheten i tredje kvartal. Det brukes nå en porteføljevurdering per juridisk enhet i beregningen av det laveste av kost- og markedsverdi. Historiske tall for 2002 er omregnet. Endringen forbedret driftsresultatet til Life Insurance med EUR 16 millioner for de første seks månedene, fordelt med EUR -7 millioner og EUR 23 millioner på første og andre kvartal.

Driftsresultatet fra livsforsikring var EUR -13 millioner (EUR -26 millioner). Netto premieinntekter falt med 22 % sammenlignet med forrige kvartal. Det svake aksjemarkedet hadde en negativ effekt på investeringsavkastningen. Følgelig var de samlede inntektene under den garanterte avkastningen til forsikringstakerne. Dette ble ikke fullt ut oppveid av reduserte finansielle buffere.

Pensjonsforpliktelser

Som et resultat av fallende aksjemarkeder i løpet av tredje kvartal, er det oppstått et ytterligere underskudd på EUR 78 millioner i det svenske pensjonsfondet. I tillegg økte forpliktelsene og skatt relatert til disse til EUR 42 millioner. I

regnskapet for tredje kvartal er det derfor overført EUR 120 millioner til pensjonsfondet, som reduserte resultatet før skatt tilsvarende.

Med dette bidraget oversteg de samlede eiendelene i konsernets pensjonsfond ved utgangen av september pensjonsforpliktelsene som ikke er med i balansen med EUR 33 millioner. Per 18. oktober var det tilsvarende tallet EUR 56 millioner.

Skatt

Skatt for kvartalet er beregnet på basis av konsernets faktiske skatteposisjon. Skatt utgjorde EUR 86 millioner i tredje kvartal.

Nettoresultat

Nettoresultatet var EUR 193 millioner (EUR 107 millioner). Forbedringen gjenspeiler i hovedsak tapet som oppsto i andre kvartal i den nå solgte skadeforsikringsvirksomheten.

Sammenligning med de første ni månedene 2001

Driftsresultatet for de første ni månedene var EUR 359 millioner lavere enn for tilsvarende periode i fjor. Reduksjonen kom i hovedsak av høyere innskuddsmarginer i fjor og generelt press på bankinntektene som følge av svake markedsforhold i år. Følgelig var samlede inntekter uendret til tross for underliggende vekst i forretningsvolumet. I tillegg førte den negative utviklingen på aksjemarkedene til høyere tap i konsernets forsikringsvirksomhet i år.

Justert for Postgirot Bank falt inntektene med 6 % og kostnadene økte med 1 %.

Tap på utlån var betydelig lavere enn i fjor, hovedsakelig fordi det da ble foretatt generelle avsetninger på EUR 100 millioner.

Kostnadene i bankvirksomheten utgjorde 64 % (56 %) av inntektene. Eksklusive investeringsresultat utgjorde disse kostnadene i bank 65 % (59 %) av inntektene. Postgirot Bank stod for en økning på rundt 2 prosentpoeng.

Kredittporteføljen – stabil kvalitet

Ved utgangen av kvartalet utgjorde netto misligholdte lån EUR 846 millioner (EUR 875 millioner), som er 0,6 % (0,6 %) av samlede utlån.

Sammensetningen av kundeporteføljen har holdt seg stabil fra forrige kvartal. Rundt 60 % av utlånene er til bedrifter, 38 % til personkunder og 2 % til offentlig sektor.

Blant personkundene utgjør boliglån 75 %. Boliglån som sådan økte noe. Andre utlån til personkunder omfatter forbrukslån, lønnskreditt, bilfinansiering, kredittkort, osv.

Det er ingen større endringer i sammensetningen i bedrifts-lånsporteføljen. Utlån og garantier til telekommunikasjons-sektoren beløp seg til EUR 6,5 milliarder, en økning fra EUR 6,2 milliarder i forrige kvartal. Økningen relaterer seg til nordiske operatører. Av dette er EUR 3,9 milliarder trukket opp. Totalbeløpet inkluderer engasjementer som er helt eller delvis sikret eller kontragarantert av nasjonale garantiinstitusjoner for eksportkreditt. Hovedparten av telekomeksponeringen er til de viktigste nordiske teleselskapene og utstyrsfabrikantene.

Fortsatt konsentrasjon om nordiske kunder har bidratt til å holde utlåns kvaliteten på et tilfredsstillende nivå. Det er fremdeles få synlige tegn på en svekkelse av kredittkvaliteten i utlånsporteføljen. Ettersom økning i misligholdte lån og tap på utlån normalt er sene indikatorer i forbindelse med en økonomisk nedgang, overvåker Nordea utviklingen av den generelle utlåns kvaliteten nøye og setter inn tiltak der det er nødvendig.

Kapitalmarkedseksponering – redusert volatilitet

Salget av skadeforsikringsvirksomheten har redusert Nordeas kapitalmarkedseksponering. Dette har redusert resultatsvingningene i tredje kvartal. Nordeas viktigste gjenværende eksponering i kapitalmarkedet er forbundet med livsforsikringsvirksomheten, visse pensjonsordninger og Group Treasury. I tillegg påvirker til en viss grad utviklingen på kapitalmarkedet de tradisjonelle bankinntektene, spesielt provisjonsinntektene.

Livsforsikring

Som et resultat av fallende aksjekurser ble de finansielle bufferne i livsvirksomheten i konsernet redusert fra 7,5 % til 2,9 % av de garanterte forpliktelsene ved utgangen av september. I midten av oktober var det tilsvarende tallet 3,0 %.

Aksjepostene til livsvirksomheten ble redusert i løpet av tredje kvartal og representerte 17 % av samlede investeringer ved utgangen av september sammenlignet med 23 % ved utgangen av juni. Skiftet til renteinstrumenter fant hovedsakelig sted mot slutten av kvartalet.

Per midten av oktober er aksjepostene blitt ytterligere redusert til 15 %, etter en aktiv omdisponering av midlene. I den svenske virksomheten er aksjeeksponeringen redusert til null. I de norske og finske virksomhetene er aksjeeksponeringen redusert til henholdsvis 5 % og 15 % av totale investeringer. I den danske virksomheten representerer aksjeeksponeringen 23 % av totale investeringer. Av dette er en stor del sikret frem til årsslutt gjennom collars. Denne sikringsteknikken reduserer nedsiderisikoen i et fallende aksjemarked, men begrenser samtidig oppsidepotensialet i stigende markeder.

Lovbestemte krav til soliditet i livselskapene er overholdt, om enn med små marginer i noen tilfeller. Det er ikke tilført ny kapital i tredje kvartal.

Group Treasury

Kapitalmarkedseksponeringen til Group Treasury er primært forbundet med renteprodukter, hovedsakelig obligasjoner utstedt av regjeringer og pantelåns-institusjoner. Derivater blir brukt aktivt i forvaltningen av porteføljen. Prisisikoen var EUR 118 millioner ved utgangen av september, sammenlignet med EUR 119 millioner tre måneder tidligere. Den beregnes som et parallellskift ved en endring i markedsrentene på 100 basispunkter.

Noterte og unoterte aksjer utgjør ca. 3 % av investeringene til Group Treasury. Risikoen, beregnet som VaR, var EUR 51 millioner ved utgangen av september, sammenlignet med EUR 60 millioner tre måneder tidligere.

Group Treasury forvalter en aktiv risikoportefølje, en referanseportefølje bestående i hovedsak av obligasjoner og noen noterte aksjer, og en portefølje med diverse aksjer.

Aktiv risiko tas for det meste som posisjoner i kurs-utviklingen av likvide finansielle produkter. Markeds-risikoen i referanseporteføljen er og har vært lav i løpet av året og gjenspeiler svingninger samt risiko/gevinst på de finansielle markedene. Diverseporteføljen består av noterte verdipapirer for salg, verdipapirer forbundet med andre aktiviteter i banken og unoterte/private aksjeinvesteringer.

Pensjonsforpliktelser

Strukturen i Nordeas pensjonsordninger i de fire nordiske landene varierer og er dessuten underlagt forskjellige nasjonale regler.

Deler av Nordeas pensjonsforpliktelser i Finland og Sverige er ikke ført i balansen, men må være fullstendig dekket av midlene i pensjonsfondene. De nåværende svingningene i Nordeas regnskap er primært forbundet med det svenske pensjonsfondet. I Finland har akkumulerte overskudd vært høyere fordi det ikke er blitt foretatt tilbakeføringer i senere år, mens det i Sverige er foretatt regelmessige tilbakeføringer av overskuddsverdier fra fondet.

I løpet av tredje kvartal ble aksjeeksponeringen i det svenske pensjonsfondet kraftig redusert og representerte 25 % av samlede investeringer ved utgangen av september, sammenlignet med 50 % ved utgangen av juni. Per midten av oktober er aksjebeholdningen redusert til 22 %, etter ytterligere aktiv omdisponering av midlene.

Forvaltning av kapitalen i pensjonsfondene er basert på en aktiv tilpasning til markedsutviklingen for å optimere risiko/gevinst i forhold til utviklingen og forpliktelsesenes

strukturen. Nye benchmarks og en ny investeringspolitikk er etablert i løpet av tredje kvartal. Den taktiske kapitalallokeringen skal forvaltes av Group Treasury sammen med andre konserninvesteringer, mens valg av verdipapir skal forvaltes av Nordea Investment Management.

Kostnadseffektivitet – behov for forbedring

Som en følge av svake markedsforhold de siste 15 månedene har det vært en svikt i inntektene til tross for rimelig god vekst i volumene. Følgelig representerer kostnadene en høyere andel av inntektene enn før. Det er derfor behov for å forbedre kostnadseffektiviteten i Nordea. Generelt fokus, som også innebærer endring, nedskjæring eller opphør av aktiviteter som er for dyre, er viktig. Ytterligere integrasjon av forretningsaktiviteter og -prosesser samt fortsatt gjennomføring av beste praksis og sammenslåing av prosesser vil bidra til økt effektivitet.

Den overordnede kostnadsutviklingen vil imidlertid bli viet spesiell oppmerksomhet. På kort til mellomlang sikt vil integrasjons- og utviklingsaktivitetene begrenses for at vi kan tilpasse oss de rådende markedsforholdene. Det skal gjennomføres streng kostnadskontroll.

Følgelig vil prioriteringen av integrasjonsaktivitetene bli enda strammere enn tidligere. De som koster mye og har lang tilbakebetaling kan derfor bli utsatt, for å bremse kostnadene på kort sikt.

For å oppnå nødvendig lønnsomhet på kort sikt ble det satt i gang visse tiltak i tredje kvartal. Ytterligere tiltak vil bli igangsatt i tiden som kommer.

En ny enhet, Group Processing and Technology, er etablert for å koordinere og sette fart i integrasjonsaktivitetene og styrke satsingen på kostnadseffektivitet. Enheten består av Group IT, Electronic Banking og konsernets sentraliserte produksjonsenheter, områder der integrering og sammenslåing er viktig.

Kostnadsnivået i IT vurderes med sikte på å redusere utviklingskostnader og tilpasse utviklingsprosjektene til ledelsens og organisasjonens kapasitet.

Personalkostnadene utgjør mer enn 50 % av Nordeas kostnader. En kontinuerlig reduksjon i antall ansatte er nødvendig for å forbedre resultatene på kort og mellomlang sikt.

Under de rådende markedsforholdene og basert på Nordeas nåværende forretningsmiks anses ikke målet om en kostnadsgrad på 50 % for bankvirksomheten som oppnåelig.

Kapitaleffektivitet – styrking av balansen

Nordea fokuserer fortsatt sterkt på risikostyring og tar sikte på å styrke balansen.

Risikojustert lønnsomhet (Economic Profit) gjennomføres nå som konsernets viktigste nøkkeltall for prestasjonsmåling og dermed vil fokus på bruk av økonomisk kapital bli ytterligere styrket. Lønnsomhet vil prioriteres før vekst.

Nylige tiltak inkluderer salget av skadeforsikringsvirksomheten og salget av andre eiendeler utenfor kjernevirksomheter i Norden og i utlandet. Videre er det innført tiltak for å redusere den samlede kapitalmarkedseksponeringen.

Andre potensielle tiltak for å redusere den økonomiske kapitalen er verdipapirisering og salg av flere eiendeler som ikke er en del av kjernevirksomheten.

Med hensyn til samlet kapitalplanlegging vil Nordea ta sikte på å tilpasse kapitalen effektivt til virksomhetens risikoprofil. Samtidig vil de gjeldende usikre markedsforholdene tas med i betraktningen. Det samlede kapitalnivået fremover vil dessuten gjenspeile kapitalbehovet for utvikling av virksomheten, potensialet i å frigjøre kapital i eksisterende virksomhet og ønsket utbytnivå.

Målene for kjernekapitaldekning på 6,5 % og kapitaldekning på 9 % fastholdes.

Ytterligere gjenkjøp av egne aksjer vil bli nøye vurdert utfra disse elementene. Utbytte vil prioriteres fremfor gjenkjøp av egne aksjer.

Kjøp av LG Petro Bank i Polen

I mai inngikk Nordea en betinget avtale med det koreanske LG-konsernet om kjøp av 54,3 % av LG Petro Bank i Polen. Det er gitt et tilbud om kjøp av de utestående aksjene. Per 17. oktober kontrollerte Nordea 99,5 % av aksjene. Det samlede vederlaget for de resterende aksjene i LG Petro Bank vil beløpe seg til PLN 467 millioner (EUR 115 millioner). Den risikovektede kapitalen til LG Petro Bank er omlag EUR 0,6 milliarder. Konsolideringen i Nordeas regnskap vil redusere konsernets kjernekapitaldekning marginalt.

Annen nylig utvikling

30. september ble det avtalt å selge 100 % av aksjene i kortselskapet Europay Norge AS til SEB. Seks norske banker eier selskapet, og Nordeas andel er 18,75 %.

Transaksjonen forventes å være fullført i fjerde kvartal og vil føre til en kapitalgevinst på EUR 24 millioner.

Egenkapital og kapitaldekning

Ved utgangen av tredje kvartal var egenkapitalen EUR 12 milliarder. Det tilsvarer en kjernekapitaldekning på 7,0 %. Den samlede kapitaldekningen var 9,0 %.

I løpet av tredje kvartal kjøpte Nordea tilbake 40 millioner egne aksjer i samsvar med gjenkjøpsprogrammet som ble kunngjort den 19. juni 2002. Aksjene ble kjøpt til en gjennomsnittskurs på SEK 43,50.

1. september 2002 løste Nordea AB (publ) inn sine utestående konvertible obligasjoner med forfall i 2042. Etter dette har Nordea ingen utestående konvertible obligasjonslån.

Nordea utstedte i juli og august ansvarlige lån på GBP 300 millioner og EUR 300 millioner.

Utnevnelse av ny konsernsjef

25. august 2002 ble Lars G Nordström utnevnt som ny konsernsjef etter Thorleif Krarup. Han var tidligere leder av Retail Banking og medlem av Nordeas Group Executive Management.

Etter utnevnelsen offentliggjorde konsernsjefen en endret sammensetning av Group Executive Management i september. Kari Jordan og Peter Schütze ble nye medlemmer av Group Executive Management og enkelte ansvarsområder innen konsernledelsen ble endret fra 1. oktober 2002.

Nordea-aksjen

Kursene på aksjer i både nordiske og europeiske finansinstitusjoner gikk ned med mer enn 20 % i tredje kvartal. Den 18. oktober ble Nordea-aksjen omsatt til SEK 36,30. Dette var 35 % lavere enn ved utgangen av 2001. Samlet avkastning for aksjonærene for de første ni månedene av 2002 har vært -31 %.

Utsikter

Som følge av den svake utviklingen av kapitalmarkedene og nedjusteringen av viktige økonomiske indikatorer forventer Nordea lav vekst i økonomien fremover. Nordea forventer stabil forretningsvolumer i fjerde kvartal. Inntektene ventes derfor stort sett å være på linje med kvartalsgjennomsnittet for året. Til en viss grad vil dette være avhengig av utviklingen i kapitalmarkedet.

Kostnadene ventes å bli noe høyere enn kvartalsgjennomsnittet på grunn av forventet høyere aktivitetsnivå i fjerde kvartal.

Utlånstap forventes å bli i samme størrelsesorden som i tredje kvartal.

For 2003 er forventningen til vekst i de fire nordiske økonomiene liten, noe som fører til begrensede muligheter for økte inntekter. En økning i kortsiktige rentesatser som kan gi bedre rentemarginer, forventes ikke før sent i 2003. Til en viss grad vil inntektsutviklingen også være avhengig av utviklingen på kapitalmarkedet.

Det er behov for å forbedre kostnadseffektiviteten. Skjerpet oppmerksomhet på kostnadskontroll skal opprettholdes med sikte på å tilpasse kostnadene mer aktivt til de rådende, dempede markedsforholdene.

Hvis den økte usikkerheten om en mulig oppgang i verdensøkonomien vedvarer, kan det føre til forverring av kredittkvaliteten på mellomlang sikt. Imidlertid forblir målet for utlånstap over en konjunkturperiode uendret med maksimum 0,40 % av utlån og garantier.

Resultat per forretningsområde 3. kvartal 2002

Kundeansvarlige enheter	Forretningsområder			Group Treasury	General Insurance ³	Andre	Sum
	Retail Banking	Corporate and Institutional Banking	Asset Management & Life ²				
EUR mill.							
Inntekter	1 112	308	55	26		-95	1 406
Kostnader	-633	-174	-40	-9		-69	-925
Tap på utlån	-49	-10				-7	-66
Andel resultat fra konsernselskaper og tilknyttede selskaper		2				2	4
Resultat før investeringer og forsikring	430	126	15	17		-169	419
Investeringsresultat, bank				14		25	39
Driftsresultat, livsforsikring			-13			0	-13
Driftsresultat, skadeforsikring					-4	0	-4
Goodwill						-42	-42
Driftsresultat 2002: 3. kv	430	126	2	31	-4	-186	399
2002: 2. kv	440	127	-3	21	-87	-160	338
2002: 1. kv	420	132	22	35	-31	-214	364
2001: 4. kv	366	142	29	38	1	-108	468
2001: 3. kv	425	-5	-32	21	-24	-157	228
Egenkapitalrentabilitet, %	24 %	15 %					11,1 %
Kostnader i % av inntekter, bank	57 %	57 %	72 %	35 %			64 %

¹ Endringer i det operasjonelle resultatregnskapet samt endringen av konsernets regnskapsprinsipper for livsvirksomheten er tatt med i denne tabellen. Historisk informasjon for 2002 er blitt omregnet tilsvarende.

² Driftsresultat, livsforsikring, 3. kvartal 2001: EUR -49 millioner, 4. kvartal 2001: EUR 4 millioner, 1. kvartal 2002: EUR -3 millioner og 2. kvartal 2002: EUR -26 millioner.

³ Salget av skadeforsikringsvirksomheten ble fullført i løpet av 3. kvartal 2002 og førte til et ytterligere tap på EUR 4 millioner.

Per 1. juli er Nordeas virksomhet organisert i tre forretningsområder: Retail Banking, Corporate and Institutional Banking og Asset Management & Life. Forretningsområdene drives som profittsentre. Konsernets finansielle styringsvirksomhet utføres av Group Treasury.

Innen Nordea er kundeansvar fundamentalt. Resultatet av konsernets samlede kundeforhold fremkommer i den kundeansvarlige enhets resultatregnskap og balanse. Ved beregningen av allokert kapital benyttes en standard skatteprosent.

Allokering av kapital baseres på hver forretningsenhets faktiske risikoeksponering. Med i vurderingen er kreditt- og forsikringsrisiko, markedsrisiko, forretningsrisiko og operasjonell risiko. Denne metoden optimerer bruk og fordeling av kapital mellom de forskjellige forretningsområdene. Økonomisk resultat utgjør grunnlaget for vurdering av strategiske alternativer samt for vurderingen av finansiell ytelse.

Asset Management & Life har kundeansvar innenfor kapitalforvaltning og i Private Banking som ikke omfattes av fellesenheten med Retail Banking. I tillegg har forretningsområdet produktansvar for investeringsprodukter. Driftsresultatet, vist i tabellen ovenfor, inkluderer kundeansvarlige enheter, mens produktresultatet, som representerer konsernets samlede resultat fra investeringsfond, inkludert salgs- og distribusjonskostnader på bankkontorene, presenteres i faktaboksen "Nøkkeltall – Asset Management" under Asset Management & Life i denne rapporten.

Group Treasury, som har ansvaret for å styre konsernets egen verdipapirportefølje og innlånsaktiviteter, vises også i ovenstående tabell i tillegg til de tre forretningsområdene. Kolonnen "Andre" inkluderer inntekter og kostnader som ikke allokeres til forretningsområder, dvs. finansieringskostnader for kontantkjøpet av Nordea Bank Norge ASA og svenske Postgirot Bank, kostnader vedrørende ansvarlig lånekapital, resultater fra eiendomsporteføljen, kostnader for konsernfunksjoner som ikke er tjenester som tilbys forretningsområdene, avskrivning på goodwill, sentrale avsetninger for tap på utlån og fortjeneste fra selskaper bokført etter egenkapitalmetoden, og som ikke er med i de kundeansvarlige enheter.

Retail Banking

- **Lønnsomhet på et høyt nivå, med 24 % avkastning på egenkapital**
- **Reduksjoner i bemanning og kostnadsprosent**
- **Tilbud på alle aksjer i LG Petro Bank i Polen**

Retail Banking utvikler, markedsfører og distribuerer en lang rekke finansielle produkter og har kundeansvar for person- og bedriftskunder.

Markedsbetingelser

Markedsbetingelsene i tredje kvartal tilsvarte andre kvartal i år. Sentralbankrentene var uendret i Finland og Sverige, mens den norske sentralbanken økte renten med 0,50 prosentpoeng og den danske senket utlånsrenten med 0,10 prosentpoeng. De nordiske og internasjonale aksjemarkedene svekket seg ytterligere i tredje kvartal.

Etterspørsel fra kundene etter de fleste tjenester var fortsatt solid i tredje kvartal med unntak av langsiktige spareprodukter og bedriftslån.

Forretningsutvikling

Utlån til personkunder fortsatte å øke sterkt. Utlånsvolumet økte med EUR 1,4 milliarder til EUR 53,8 milliarder i løpet av tredje kvartal. Sammenlignet med utgangen av september i fjor var utlånsvolumet 11 % høyere. Innskudd fra personkunder økte med EUR 1,0 milliarder til EUR 38,4 milliarder ved utgangen av tredje kvartal. Sammenlignet med utgangen av september i fjor var innskuddsvolumet fra personkunder 9 % høyere. Volumveksten har vært sterkest i Norge og Sverige.

Utlånsmarginene for personkunder var noe lavere i tredje kvartal, mens innskuddsmarginene var uendret.

Utlån til bedriftskunder hadde en mer dempet utvikling med uendret utlånsvolum på EUR 54,5 milliarder ved utgangen av september sammenlignet med utgangen av juni. Dette skyldes en nedgang i utlånene i Danmark. Finland, Sverige og Norge hadde fortsatt økning. Innskudd fra bedriftskunder økte med EUR 0,6 milliarder i kvartalet til EUR 26,4 milliarder, en økning på 20 % sammenlignet med et år tidligere.

Utlåns- og innskuddsmarginene til bedriftskundene var uendret i tredje kvartal sammenlignet med andre kvartal.

Det samlede utlånsvolumet i tredje kvartal økte med EUR 1,4 milliarder til EUR 108,2 milliarder. Økningen var 7 % sammenlignet med utgangen av september i fjor. Rundt halvparten av det samlede utlånsvolumet besto av bolig- og eiendoms lån til person- og bedriftskunder.

Innskuddsvolumet økte med EUR 1,6 milliard til EUR 64,9 milliarder i løpet av tredje kvartal. Sammenlignet med utgangen av september i fjor var innskuddsvolumet 13 % høyere.

Med EUR 0,2 milliarder i tredje kvartal var nettosalget av investeringsfond fremdeles positivt, men noe under nivået i de foregående kvartalene.

Nordea fikk aksept fra 99,5 % av aksjonærene for tilbudet på LG Petro Bank. Nordea vil så snart som mulig fusjonere og integrere LG Petro Bank med den eksisterende virksomheten i Polen. Nordea vil etter transaksjonen være blant de 15 største leverandørene av finansielle tjenester i Polen og vil med 50 filialer og 17 boliglånkontorer dekke alle større polske byer.

Nordea er blitt nominert til Årets Bank i Danmark, Finland og Norge av det britiske tidsskriftet The Banker.

Electronic Banking

Nordea fortsatte å styrke sin posisjon. I løpet av tredje kvartal økte antallet nettbankkunder med 0,1 millioner til 3,2 millioner. 286 000 kunder har registrert seg for aksjehandel via Internett.

Antall kundepålogginger var 25,3 millioner, en økning på 5,4 millioner, eller 27 %, sammenlignet med tredje kvartal 2001. Antall betalinger økte til 29,8 millioner i løpet av tredje kvartal, en økning på 6,5 millioner eller 28 % sammenlignet med samme periode i fjor.

Resultat

Netto renteinntekter i tredje kvartal ble fortsatt understøttet av sterk vekst i utlåns- og innskuddsvolumene.

Totalinntektene ble redusert med 1 % inkludert engangsgevinster på EUR 30 millioner. Disse var forbundet med salget av eierinteresser i det danske kredittinstituttet DLR i andre kvartal og salgsgevinsten i tredje kvartal på EUR 22 millioner fra majoritetsinteressen i det finske inkassofirmaet Contant Oy.

Kostnadene var noe lavere i tredje kvartal sammenlignet med andre kvartal på grunn av sesongvariasjoner.

Det var fortsatt fokus på realisering av kostnadsreduksjoner fra nettbanken og flerkannelsutvikling, samt sentralisering av produksjonen. Antall ansatte ble redusert med ytterligere 400. Dette betyr at den samlede nedbemanningen i de tre første kvartalene har vært 600 årsverk.

I tredje kvartal falt kostnadene til 57 % av inntektene fra 59 % i andre kvartal. Tap på utlån i tredje kvartal var fremdeles på et lavt nivå med bare EUR 49 millioner. Driftsresultatet var EUR 430 millioner. Avkastningen på egenkapitalen i tredje kvartal var 24 %.

Driftsresultat

EUR mill.	Sum		Retail Banking Danmark		Retail Banking Finland		Retail Banking Norge		Retail Banking Sverige		Polen og Baltikum	
	3. kv	2. kv	3. kv	2. kv	3. kv	2. kv	3. kv	2. kv	3. kv	2. kv	3. kv	2. kv
	2002	2002	2002	2002	2002	2002	2002	2002	2002	2002	2002	2002
Netto renteinntekter	785	774	202	211	224	222	113	107	239	228	7	6
Netto provisjons- og andre inntekter ¹	327	362	74	88	88	76	48	41	113	125	4	5
Sum inntekter	1,112	1,136	276	299	312	298	161	148	352	353	11	11
Driftskostnader	-633	-675	-153	-174	-149	-153	-100	-100	-221	-237	-10	-9
Driftsresultat før utlånstap	479	461	123	125	163	145	61	48	131	116	1	2
Tap på utlån	-49	-21	-10	-12	1	-3	-33	-5	-7	0	0	-1
Driftsresultat	430	440	113	113	164	142	28	43	124	116	1	1
Kostnader i % av inntekter	57	59	56	58	48	51	62	67	63	67	96	86
Egenkapitalrentabilitet, %	24	25	24	23	41	35	8	14	22	22	2	7

¹EUR 30 millioner forbundet med salget av eierinteressen i de danske kredittinstituttet DLR i 2. kvartal er ikke inkludert i landstallene.

Volumer og marginer

Volumer, EUR mrd.	Sum		Retail Banking Danmark		Retail Banking Finland		Retail Banking Norge		Retail Banking Sverige		Polen og Baltikum	
	3. kv	2. kv	3. kv	2. kv	3. kv	2. kv	3. kv	2. kv	3. kv	2. kv	3. kv	2. kv
	2002	2002	2002	2002	2002	2002	2002	2002	2002	2002	2002	2002
Utlån	108,2	106,8	29,3	29,3	24,5	24,0	18,6	18,2	34,9	34,5	0,9	0,8
Innskudd fra kunder	64,9	63,2	14,8	14,1	21,3	20,7	9,7	9,5	18,5	18,4	0,6	0,5
Utlånsmarginer, %												
Til bedriftskunder	1,2	1,2										
Til personkunder	1,6	1,7										
Samlede utlån	1,4	1,5										
Innskuddsmarginer, %												
Fra bedriftskunder	1,3	1,3										
Fra personkunder	2,1	2,1										
Samlede innskudd	1,8	1,8										

Nøkkeltall per kvartal

	3. kv 2002	2. kv 2002	1. kv ¹ 2002	4. kv 2001	3. kv 2001
Driftsresultat, EUR millioner	430	440	420	366	425
Egenkapitalrentabilitet, %	24	25	23	18	22
Kostnader i % av inntekter	57	59	60	58	57
Kundegrunnlag: personkunder, millioner	9.5	9.5	9.5	8.9	8.9
bedriftskunder, millioner	0.9	0.9	0.9	0.6	0.6
Antall medarbeidere (årsverk)	23 000	23 400	23 600	22 700	22 700

¹Postgirot Bank er inkludert fra 1. kv. 2002.

Corporate and Institutional Banking

- **Stabilt driftsresultat**
- **Rimelig god tilgang på oppdrag i svakt marked**

Corporate and Institutional Banking leverer en rekke produkter og tjenester til bedrifter og institusjonelle kunder og har kundeansvar for store bedrifter, shipping, offshore og oljerelaterte selskaper, samt finansinstitusjoner. Investeringsbanktjenestene tilbys gjennom en separat juridisk enhet, Nordea Securities.

Markedsbetingelser

Markedsutsiktene forble usikre, med noe dempet aktivitet innen oppkjøp og realinvesteringer. De vanskelige markedsforholdene i de nordiske og globale aksjemarkedene økte i tredje kvartal med få emisjoner, lav børsomsetning og fallende børsindekser.

Utviklingen i aksjemarkedet

	Markedsvolum		Markeds- indeks
	3. kv 2002 EUR mrd.	3. kv mot 2. kv %	3. kv 2002 %
Danmark	12,8	-23,3	-21,9
Finland	39,0	-17,7	-14,2
Norge	10,6	-14,4	-25,5
Sverige	52,6	-24,3	-26,4
Gjennomsnitt		-21,2	-22,0

Forretningsutvikling

Tilgangen på oppdrag i Corporate Division var god til tross for relativt dårlig økonomisk klima. En rekke viktige oppdrag ble vunnet innenfor forskjellige produktområder som for eksempel sikring av aksjeporteføljer, cash management og fremmedkapitalmarkeder. Kredittporteføljen fortsatte å utvikle seg tilfredsstillende.

Aktiviteten i markedene til Shipping, Offshore and Oil Services økte litt i løpet av tredje kvartal, og Nordea sikret seg flere viktige oppdrag. Svekkelsen av USD reduserte utlånsporteføljen ytterligere og hadde også en effekt på inntektene. Dette ble imidlertid oppveid av høyere utlånsmarginer. Restruktureringen av flere tapsutsatte engasjementer var vellykket.

Tilgangen på engasjementer i International Division var stabil, med unntak av den planlagte reduksjonen i utlånsvolumet. Utlån utenfor kjerneområdene ble redusert etter planen.

I Markets var kundeaktiviteten lavere enn forventet i sommermånedene, men den bedret seg i siste del av kvartalet. Etterspørselen etter komplekse risikoprodukter

som rente- og valutaderivater fortsatte å vokse som resultat av en målrettet salgssinnsats. Aktivitetene i fremmedkapitalmarkedene var fortsatt på et høyt nivå og ble dominert av rettede emisjoner og syndikerte lån. Lanseringen i Danmark av kundehandel på e-Markets, den internettbaserte distribusjonskanalen for valuta- og pengemarkedsprodukter, var vellykket. Internettbasert handel er nå tilgjengelig i alle nordiske land.

Nordea har fått rett til å delta i Deutsche Bundesbanks auksjoner i tyske statsobligasjoner.

I betraktning av markedssituasjonen var tilgangen i Investment Banking rimelig god i tredje kvartal. Målt etter omsetning på de nordiske børsene ble Nordea Securities nummer tre i andel av aksjemarkedet. De tidligere offentliggjorte kostnadsreduksjonene i Nordea Securities som ble igangsatt på grunn av vanskelige forhold for investeringsbanken, skal resultere i en nedbemanning på rundt 100 medarbeidere.

Custody Services fortsatte å klare seg bra i et svakt aksjemarked og forbedret sin markedsandel. Antall transaksjoner økte med 5 % og midler til forvaltning falt med 2 % sammenlignet med andre kvartal.

I Trade, Export and Structured Finance holdt virksomheten seg på et tilfredsstillende nivå. Nordea økte markedsandelen i eksportfinanstansaksjoner. Usikkerheten i økonomien la en brems på mange planlagte transaksjoner.

Det ble gjort fremgang i sentraliseringen av produksjon. Med installering av en global infrastruktur for handel ble det oppnådd en milepæl da valutatransaksjoner i Finland ble utført i det nye, globale Wall Street-systemet i september.

Resultat

Samlede inntekter i tredje kvartal var EUR 308 millioner, en oppgang på EUR 24 millioner eller 8 % fra andre kvartal 2002. Netto renteinntekter utviklet seg positivt som følge av noe høyere utlånsmarginer i Corporate Division. Det samlede utlånsvolumet falt noe. Provisjonsinntektene var på samme nivå som i andre kvartal.

Samlede kostnader for tredje kvartal var EUR 174 millioner, en oppgang på EUR 4 millioner fra andre kvartal 2002. Dette inkluderer avsetninger for kostnadskutt i Nordea Securities på EUR 8 millioner og ved New York- og London-kontorene på EUR 5 millioner. Utviklingen av andre kostnader var stabil.

Tap på utlån eksklusive landrisiko utgjorde EUR 11 millioner etter inntektsføring av de siste EUR 26 millioner av fjorårets generelle avsetning for å dekke identifiserte og

spesifikke avsetningsbehov. Kredittkvaliteten holdt seg på et tilfredsstillende nivå. Avsetninger til landrisiko falt med EUR 1 million på grunn av mindre forretningsaktivitet i Brasil og Iran. Dette ble imidlertid delvis oppveid av en nedgradering av ratingen på Brasil.

Driftsresultatet ble på EUR 126 millioner og tilsvarer en avkastning på egenkapitalen på 15 %. Kostnadene utgjorde 57 % av inntektene.

Endringer i organisasjonen fra 1. oktober 2002

Shipping, Offshore and Oil Services Division og virksomheten ved de internasjonale kontorene er blitt organisert i en ny divisjon, Shipping and International Banking. Fra 1. oktober har Corporate and Institutional Banking derfor fire divisjoner: Corporate Banking, Shipping and International Banking, Markets og Investment Banking. Informasjonen i denne rapporten er i samsvar med organisasjonsformen som gjaldt i tredje kvartal.

Driftsresultat etter hovedområder

	Sum		Corporate Division		Shipping, Offshore and Oil Services		International Division ¹		Investment Banking ¹		Andre		Markets ²	
EUR mill.	3. kv 2002	2. kv 2002	3. kv 2002	2. kv 2002	3. kv 2002	2. kv 2002	3. kv 2002	2. kv 2002	3. kv 2002	2. kv 2002	3. kv 2002	2. kv 2002	3. kv 2002	2. kv 2002
Netto renteinntekter	110	102	63	57	25	25	17	15	1	1	4	4		
Andre driftsinntekter	198	182	104	105	16	12	27	23	27	26	24	16		
Sum inntekter	308	284	167	162	41	37	44	38	28	26	28	20	113	112
Driftskostnader	-174	-170	-64	-77	-6	-9	-27	-22	-35	-35	-42	-27	-52	-51
Driftsresultat før utlånstap	134	114	103	85	35	28	17	16	-7	-9	-14	-7	61	61
Tap på utlån	-11	8	-9	-12	-1	9	-6	2		-	5	9		-
Landrisiko	1	7		-		-	1	7		-	0	0		-
Andel resultat fra konsernselskaper og tilknyttede selskaper	2	-2		-		-	1	-3		-	1	1		-
Driftsresultat	126	127	94	73	34	37	13	22	-7	-9	-8	3	61	61
Utlån, EUR milliarder	25,9	26,3	16,3	16,6	5,5	5,8	3,7	3,6	-	-	0,3	0,3	-	-

¹Tallene inkluderer inntekter og kostnader forbundet med divisjonens aktiviteter som kundeansvarlig enhet. I tillegg hadde divisjonen inntekter og kostnader forbundet med tjeneste- og produktansvar som allokeres til andre kundeansvarlige enheter innen konsernet.

²Markets har produktansvar for produkter som valuta, obligasjoner og relaterte derivater og vurderes etter produktresultatet.

Produktresultatet inkluderer alle inntekter og kostnader forbundet med de respektive produktene, som allokeres til de kundeansvarlige enhetene innen Corporate and Institutional Banking og Retail Banking.

Nøkkeltall per kvartal

	3. kv 2002	2. kv 2002	1. kv 2002	4. kv 2001	3. kv 2001
Driftsresultat, EUR millioner	126	127	132	142	-5
Egenkapitalrentabilitet, %	15	15	14	16	0
Kostnader i % av inntekter	57	60	53	53	51
Antall medarbeidere (årsverk)	3 700	3 800	3 800	3 700	3 700

Asset Management & Life

- Midler til forvaltning ned med 7 % under negative markedsforhold
- Skjerpet fokus og reduksjon av kostnader i Investment Management
- Mindre risikoeksponering i Life
- Nordea utpekt av FT som en av de fem beste internasjonale fondsforvalterne i Europa

Asset Management & Life har ansvaret for konsernets aktiviteter innen institusjonell forvaltning, livs- og pensjonsforsikring, investeringsfond, private banking og markedet for spareprodukter generelt.

Markedsbetingelser

Verdens aksjemarkeder sank ytterligere i løpet av kvartalet. I gjennomsnitt falt nordiske markedsindekser med 22 % i tredje kvartal.

Forretningsutvikling

For å tilpasse seg de svekkede driftsforholdene foretok Asset Management & Life en rekke restruktureringer. Disse er omtalt nedenfor. På årsbasis var den samlede nettoinngangen i kvartalet 3 %. Dette var under det strategiske målet på 12 % p.a. Inngangen hittil i år er 7 %.

Investment Management

I løpet av kvartalet sentraliserte Investment Management forvaltningen av europeiske, amerikanske og globale aksjer på ett sted, og har nå én investeringsrutine. Forvaltningen av euro-obligasjoner ble også konsolidert og det samme skjedde med forvaltningen av norske aksjer.

Nordea fortsatte å vinne europeiske og globale aksjemandater i konkurranse med internasjonale aktører. Nettoinngangen til Investment Management var EUR 0,5 milliarder. Midler til forvaltning (MtF) falt til EUR 62,6 milliarder, en nedgang på 8 % sammenlignet med andre kvartal. Bruttomarginene holdt seg stabile på et gjennomsnitt av 20 basispunkter, mot 19 basispunkter i andre kvartal, til tross for en endring i allokeringen av eiendelene fra 43 % aksjer til 35 % i løpet av kvartalet.

Investment Funds

Nordeas europeiske fondsdistribusjon ble i august omtalt av Financial Times som én av de fem største internasjonale fondsforvalterne i Europa, målt etter salg. Syv Nordea-fond har nå en historikk på mer enn 36 måneder og kvalifiserte derfor til en rating fra Standard & Poor's Micropal. Av de syv fondene ble to tildelt fem stjerner, mens resten fikk fire stjerner. Fem stjerner er maksimum.

Samlede midler til forvaltning falt med 11 % fra andre kvartal til EUR 30,4 milliarder.

Markedsandeler i tredje kvartal 2002

	Norden	Danmark	Finland	Norge	Sverige
Netto inngang	1,5 %	i.a. ²	13,8 %	i.a. ³	12,1 %
MtF	19,7 % ¹	25,9 %	23,9 %	9,4 %	17,9 % ¹

¹ Markedsandel i Sverige ved utgangen av andre kvartal 2002.

² Nordeas inngang var negativ i tredje kvartal 2002.

³ Markedsinngang i Norge var negativ i tredje kvartal 2002.

Med 97 basispunkter gikk gjennomsnittlig bruttomargin ned med 5 basispunkter fra andre kvartal. Dette var et resultat av en enda mer markert endring i hvordan kapitalen fordeles på investeringsfond.

Life

Nordea Life & Pensions fortsatte å redusere den kortsiktige risikoeksponeringen. Aksjebeholdningen i den svenske virksomheten ble redusert til null ved utgangen av kvartalet. I de andre nordiske landene ble aksjeeksponeringen redusert til mindre enn 10 % av forvaltningskapital. Soliditeten er derfor robust selv om aksjemarkedet skulle falle ytterligere. Følsomheten for fallende renter er også redusert. Reduseringen av risikoeksponeringen må også sees i lys av den pågående restruktureringen av livvirksomheten. Risikoeksponeringen i Life vil ikke ha noen betydelig økning før de nødvendige endringene i forretningsmodellen er implementert.

Salg av livsforsikringsprodukter tapte på grunn av generell usikkerhet om markedsutviklingen. Netto premieinntekter falt med 24 % sammenlignet med andre kvartal. Avkastningen på investeringer var -0,8 % (-1,9 % i andre kvartal) og generelle finansielle buffere var EUR 508 millioner (2,9 % av garanterte forpliktelser) ved utgangen av kvartalet.

Long-Term Savings & Life

Sparing i Retail Banking (ikke inkludert i midler til forvaltning) falt med 6 % i løpet av kvartalet. Sparing i fond og aksjer falt noe mer, men ble oppveid av en økning i spareinnskudd og obligasjoner.

Nordic Private Banking

I denne forretningsenheten falt midler til forvaltning fra EUR 20,0 milliarder ved utgangen av andre kvartal til EUR 18,6 milliarder ved utgangen av tredje kvartal som følge av en fortsatt avventende holdning blant kundene. I tredje kvartal ble det lansert et nytt tjenestekonsept som rasjonaliserer støttefunksjonene og gir mer målrettede tjenester.

European Private Banking

Den Luxembourg-baserte enheten var ikke spesielt påvirket av markedsforholdene. Midler til forvaltning var nesten

uendret på EUR 6,5 milliarder sammenlignet med EUR 6,6 milliarder i andre kvartal. Introduksjonen av et nytt pensjonsprodukt rettet mot nordiske pensjonister i Frankrike bidro til inngangen.

Resultat

Produktresultatet ble påvirket av de fortsatt negative markedsforholdene. Kostnadseffekten av tiltak som ble lansert i kvartalet vil være gradvis. Kostnadene i kapitalforvaltningsvirksomhetene holdt seg konstant og inntektene falt. Produktresultatet i Asset Management var EUR 35 millioner for kvartalet, en nedgang fra EUR 49 millioner i andre kvartal.

Som følge av salget av skadeforsikringsvirksomheten er livsforsikringsvirksomheten ført på én linje. Historiske tall for både Life og General Insurance er omregnet tilsvarende.

I tillegg er det gjennomført en endring i konsernets regnskapsprinsipper for livsvirksomheten i tredje kvartal. Det brukes nå en porteføljevurdering per juridisk enhet i beregningen av laveste av kost- og markedsverdien. Historiske tall for 2002 er omregnet. Endringen forbedret driftsresultatet til Life Insurance med EUR 16 millioner for de første seks månedene, fordelt på henholdsvis EUR -7 millioner i første og EUR 23 millioner i andre kvartal.

I Life-virksomheten påvirket igjen investeringsresultatet bunnlinjen, selv om risikosikring og direkte reduksjon av aksjeeksponeringen har redusert svingningene. Driftsresultatet var med EUR -13 millioner likevel negativt, sammenlignet med EUR -26 millioner i andre kvartal.

Volumer, inngang og marginer

	Sum			Danmark		Finland		Norge		Sverige	
	3. kv 2002	3. kv Inn	2. kv 2002	3. kv 2002	2. kv 2002	3. kv 2002	2. kv 2002	3. kv 2002	2. kv 2002	3. kv 2002	2. kv 2002
EUR mrd.											
Investment Funds ¹	30,4	0,2	34,2	9,6	10,6	3,5	3,8	1,4	1,4	13,1	15,3
Investment Management	62,6	0,5	67,7								
hvorav investeringsfond	27,3	-0,1	30,8								
hvorav konsernintern forsikring ²	16,5	0,2	19,5								
Nordic Private Banking	18,6	0,0	20,0								
European Private Banking	6,5	0,1	6,6								
Eiendom	1,9		1,9								
Sum	92,7	0,9	99,6								
Marginer på Investment Funds, % ³	0,97		1,02	0,56	0,62	1,35	1,45	0,86	1,00	1,10	1,14
Marginer, Investment Management, % ⁴	0,20		0,19								

¹Inkludert EUR 3,0 milliarder og 2,8 milliarder utenfor Norden for henholdsvis andre og tredje kvartal.

²Unit Linked-forsikring er generelt inkludert under Investment Funds.

³For Danmark rapporteres nettomarginer, mens i de andre markedene rapporteres bruttomarginer (før fondsforvaltningskostnader).

⁴Marginberegningen inkluderer forvaltning av Nordeas investeringsfond og konsernintern forsikring.

Nøkkeltall per kvartal – Asset Management

	3. kv 2002	2. kv 2002	1. kv 2002	4. kv 2001	3. kv 2001
EUR mill.					
Inntekter	109	124	131	133	117
Kostnader	-49	-49	-48	-63	-52
Distribusjonskostnader	-25	-26	-27	-15	-15
Produktresultat	35	49	56	55	50
hvorav overskudd i Retail Banking	15	19	31	30	33
Driftsresultat, kundeansvarlige enheter	15	23	25	25	17
Kostnader i % av inntekter, kundeansvarlige enheter	72	62	61	64	69
Midler til forvaltning, EUR mrd.	93	100	108	105	87
Antall medarbeidere (årsverk)	856	856	846	846	842

Nøkkeltall per kvartal – Life

EUR mill.	3. kv 2002	2. kv 2002	1. kv 2002	4. kv 2001	3. kv 2001
<i>Tradisjonell livsforsikring</i>					
Premieinntekter f.e.r.	381	486	559	589	367
Normalisert investeringsavkastning ¹	285	239	239	288	279
Oppståtte og utbetalte erstatninger, endring i avsetninger	-511	-642	-704	-889	-555
Driftskostnader, forsikring	-29	-31	-31	-29	-26
Normalisert driftsmargin¹	126	52	63	-41	65
Svingninger sammenlignet med normalisert investeringsavkastning	-435	-540	-158	267	-776
Endring i diskonteringssats for livavsetninger	-277	-94	211	-228	4
Faktisk driftsmargin	-586	-582	116	-2	-707
hvorav tilført forsikringskunder	-6	-11	-11	-5	-1
hvorav til/fra finansielle buffere	579	570	-110	12	655
Nettoresultat fra syke- og ulykkesforsikring	-1	-5	0	-	-
Driftsresultat	-14	-28	-5	5	-53
<i>Unit linked-virksomhet</i>					
Premieinntekter f.e.r.	84	125	134	189	91
Driftsresultat	1	2	2	-1	4
<i>Sum</i>					
Premieinntekter f.e.r.	465	611	693	778	458
Sum driftsresultat	-13	-26	-3	4	-49
herav allokert til Retail Banking	14	16	12	22	11
Obligasjoner	12 945	11 699	11 453	11 205	10 813
Aksjer	3 543	4 859	5 330	5 001	4 384
Eiendommer	1 908	1 872	1 782	1 740	1 663
Unit linked	2 827	3 144	3 533	3 378	2 952
Sum investeringer	21 223	21 574	22 098	21 324	19 812
Investeringsavkastning, % ²	-0,8	-1,9	0,5	3,3	-3,1
Forsikringsmessige avsetninger	20 585	20 901	21 249	20 534	19 120
Finansielle buffere	508	1 088	1 694	1 566	1 563
Antall medarbeidere (årsverk) ³	896	787	796	802	827

¹ I den lovpålagte rapporteringen er investeringer markedspriset. Følgelig påvirker kortsiktige svingninger i markedet driftsresultatet. Den normaliserte investeringsavkastningen gjenspeiler forventet langsiktig avkastning på investeringer, basert på gjeldende sammensetning av eiendeler i Life & Pensions.

² Eksklusive unit linked-virksomheten.

³ Økningen i antall ansatte i tredje kvartal 2002 er en følge av splittelsen av de delte funksjonene som tidligere var omfattet av General Insurance.

Group Treasury

- **Ustabile finansmarkeder**
- **Positiv aktiv risikotaking**

Group Treasury har ansvaret for konsernets investeringsportefølje og for å ta markedsrisiko i finansielle instrumenter (eksklusive investeringer innen forsikring) samt for konsernets innlåning og balansestyring.

Markedsbetingelser

Finansmarkedene var meget ustabile i tredje kvartal med dramatisk fall i aksjekursene og lavere rentesatser.

Finansmarkedene begynte kvartalet med en forventning om økonomisk oppgang i andre halvår og avsluttet kvartalet med bekymring om potensielle deflatoriske krefter i nær fremtid.

Forretningsutvikling

Aktivitetene forbundet med aksjeporteføljene ble ytterligere konsolidert ved utgangen av kvartalet med nedbygging av aksjeaktivitetene i Norge og Finland.

I juli priset Nordea sin første evigvarende ansvarlige lån i Sterling på EUR 300 millioner. I tillegg utstedte Nordea et ansvarlig Lower Tier II-lån på EUR 300 millioner i tredje kvartal.

Nordea har tjent på god og bred etterspørsel etter de kortsiktige programmene.

Ved utgangen av september var prisisikoen for Group Treasurys renteposisjoner på EUR 118 millioner sammenlignet med EUR 119 millioner ved utgangen av andre kvartal. Prisisiko er beregnet som et parallellskift ved en endring i markedsrentene på 100 basispunkter.

Aksjerisikoen, beregnet som VaR, utgjorde EUR 51 millioner sammenlignet med EUR 60 millioner ved utgangen av andre kvartal. VaR-tallet omfatter alle aksjer, inkludert noterte, unoterte og private.

Resultat

Driftsresultatet var EUR 31 millioner i tredje kvartal, sammenlignet med EUR 21 millioner i andre kvartal.

Investeringsresultatet ga en gevinst på EUR 14 millioner i kvartalet, sammenlignet med et tap på EUR 4 millioner i andre kvartal.

Gevinster på obligasjonsporteføljen beløp seg til EUR 61 millioner i tredje kvartal, sammenlignet med EUR 28 millioner i andre kvartal. Investeringer i aksjer ga et tap på EUR 47 millioner i tredje kvartal, sammenlignet med et tap på EUR 32 millioner i andre kvartal.

Driftsresultatet i Group Funding var EUR 17 millioner.

Driftsresultat etter hovedområder

	Sum		Group Investment				Group Funding	
	3. kv 2002	2. kv 2002	Obligasjons- porteføljer		Aksje- porteføljer		3. kv 2002	2. kv 2002
			3. kv 2002	2. kv 2002	3. kv 2002	2. kv 2002		
EUR mill.								
Inntekter			64	31	-46	-31	26	32
Kostnader			-3	-3	-1	-1	-9	-7
Resultat eksklusive investeringer	17	25					17	25
Investeringsresultat	14	-4	61	28	-47	-32		
Driftsresultat	31	21						

Nøkkeltall per kvartal

	3. kv 2002	2. kv 2002	1. kv 2002	4. kv 2001	3. kv 2001
Driftsresultat, EUR millioner	31	21	35	38	21
Kostnader i % av inntekter	35	22	23	17	23
Obligasjoner, EUR millioner	14 154	13 496	15 124	13 378	11 942
Aksjer, EUR millioner	499	616	682	574	622
Finansielle eiendeler, EUR millioner	14 653	14 112	15 806	13 952	12 564
Antall medarbeidere (årsverk)	98	104	106	101	103

Tirsdag, 22. oktober 2002

Lars G Nordström
Konsernsjef

- Det vil bli avholdt telekonferanse med ledelsen 22. oktober 2002 kl. 17.00, sentraleuropeisk tid. (Vennligst ring +44 (0)20 8781 0577 passord Nordea, 10 minutter på forhånd.)
- Denne kvartalsrapporten er tilgjengelig på Internett.
- En lysbildepresentasjon er tilgjengelig på Internett.

For ytterligere informasjon:

Arne Liljedahl, Group CFO/EVP	+46 8 614 7996	
Sigurd Carlsen, leder av Investor Relations	+46 8 614 7852	(eller +46 70 204 9878)
Erik Evrén, leder av Group Media Relations	+46 8 614 8611	(eller +46 70 946 5389)

Finansiell kalender:

Kvartalsrapporten for 4. kvartal 2002 vil bli gitt ut 19. februar 2003.

Kapitalmarkedsdag

Nordea vil arrangere sin Kapitalmarkedsdag den 18. november 2002 på River Court, 120 Fleet Street, London EC4A 2BB mellom kl. 12.00 og kl. 17.00. Du finner flere opplysninger under pressesenter på www.nordea.com.

Denne rapporten utgis også i fire andre språkversjoner: dansk, finsk, svensk og engelsk. Hvis det skulle forekomme uoverensstemmelser mellom disse språkversjonene og den engelske, er det den engelske versjonen som skal være gjeldende.

Denne rapporten er ikke gjennomgått av revisor.

Regnskapsprinsipper

Fra og med 1. januar 2002 er rapporteringen blitt tilpasset de endrede verdsettelses- og informasjonsreglene fastsatt av det svenske kredittilsynet for tapsavsetninger. Gjennom kjøpet av Nordea Bank Norge (desember 2000) ble generelle tapsavsetninger innført i Nordea-konsernet. Avsetningen gjelder lån som ikke enda er identifisert som misligholdte. Ved utgangen av 2001 var de generelle avsetningene på EUR 235 millioner. Av dette gjensto EUR 36 millioner av de generelle avsetningene som ble gjort i tredje kvartal 2001 på EUR 100 millioner. Etter å ha analysert og definert Nordeas tapsavsetninger i løpet av første kvartal 2002 i samsvar med de nye reglene, ble avsetningene ved utgangen av 2001 (EUR 2 259 millioner) (eksklusive landrisiko på EUR 155 millioner) reklassifisert som følger:

EUR mill.	
Spesifiserte	1 803
Vurdert etter kategori	92
Generelle	364
Sum	<u>2 259</u>

Som følge av salget av skadeforsikringsvirksomheten er livsforsikringsvirksomheten ført på én linje. Historiske tall for både Life og General Insurance er omregnet tilsvarende. I tillegg er det gjennomført en endring i konsernets regnskapsprinsipper for livsvirksomheten i tredje kvartal. Det brukes nå en porteføljevurdering per juridisk enhet i beregningen av laveste av kost- og markedsverdien. Historiske tall for 2002 er omregnet.

På alle andre områder er tilpasningen foretatt i samsvar med anbefalingene til det svenske Regnskapsrådet som trådte i kraft i 2002. Ingen av disse anbefalingene har på noen måte påvirket regnskapsføringen. På alle andre områder er regnskapsprinsippene og beregningsgrunnlaget uendret i forhold til årsberetningen for 2001.

Anvendte valutakurser

	Jan - sept 2002	Jan - sept 2001	Jan - des 2001
EUR 1 = SEK			
Resultatregnskap (gjennomsnitt)	9,1522	9,1779	9,2684
Balanse (ved utgangen av perioden)	9,1516	9,7321	9,3012
EUR 1 = DKK			
Resultatregnskap (gjennomsnitt)	7,4306	7,4550	7,4515
Balanse (ved utgangen av perioden)	7,4274	7,4367	7,4365
EUR 1 = NOK			
Resultatregnskap (gjennomsnitt)	7,5769	8,0710	8,0516
Balanse (ved utgangen av perioden)	7,3415	8,1100	7,9515

Lovpålagt resultatregnskap

EUR mill.	Note	3. kv 2002	3. kv 2001	Jan - sept 2002	Jan - sept 2001
Renteinntekter		2 674	2 712	7 781	8 678
Rentekostnader		-1 703	-1 809	-4 985	-5 902
Netto renteinntekter		971	903	2 796	2 776
Mottatt utbytte		6	1	33	45
Netto provisjonsinntekter		379	327	1 170	1 068
Netto verdiendring og kursgevinst (tap) på verdipapirer, valuta og finansielle derivater	1	34	82	177	258
Andre driftsinntekter		58	32	127	213
Sum driftsinntekter		1 448	1 345	4 303	4 360
Administrasjonskostnader					
Personalkostnader		-521	-471	-1 534	-1 419
Andre driftskostnader		-358	-319	-1 082	-982
Ordinære avskrivninger og nedskrivninger		-83	-64	-240	-197
Sum driftskostnader		-962	-854	-2 856	-2 598
Driftsresultat før utlånstap		486	491	1 447	1 762
Netto tap på utlån og garantier	2	-54	-209	-172	-315
Endring i verdi på overtatte eiendeler	2	-12	-4	-13	-2
Andel resultat fra konsernselskaper og tilknyttede selskaper		4	29	36	60
Driftsresultat, bank		424	307	1 298	1 505
Driftsresultat, forsikring	3	-22	-81	-186	-64
Sum driftsresultat		402	226	1 112	1 441
Tilbakeføring av overskudd i pensjonsfond		-123	2	-283	19
Skatt		-86	-65	-265	-415
Minoritetsinteresser		0	2	0	0
Nettoresultat		193	165	564	1 045
Resultat per aksje (etter full utvanning), EUR		0,07	0,06	0,19	0,35

Lovpålagt balanse ved utgangen av perioden

EUR mrd.	Note	September 2002	Desember 2001
Innskudd i og utlån til kredittinstitusjoner		21	24
Utlån	4	147	138
Sertifikater og obligasjoner		30	33
Aksjer og andeler		1	1
Aksjer og andeler i konsernselskaper og tilknyttede selskaper		1	1
Immaterielle eiendeler		2	3
Driftsmidler		2	2
Andre eiendeler, bank ¹		26	16
Eiendeler, forsikring ¹		22	24
Sum eiendeler		252	242
Innskudd fra kredittinstitusjoner		31	30
Innskudd fra kunder		91	83
Andre innskudd		2	5
Sertifikater og obligasjonsgjeld		65	61
Annen gjeld, bank		26	23
Gjeld, forsikring		19	22
Ansvarlig lånekapital		6	6
Minoritetsinteresser		0	0
Egenkapital	5	12	12
Sum gjeld og egenkapital		252	242
¹ Hvorav investeringer der kunder og forsikringstakere bærer hele risikoen.		6	6

Kontantstrømoppstilling

EUR mill.	Jan - sept 2002	Jan - sept 2001
Netto kontantstrøm fra driftsaktiviteter før endring i eiendeler og gjeld i driftsaktiviteter	1 774	957
Endringer i eiendeler og gjeld i driftsaktiviteter	-3 412	-4 076
Netto kontantstrøm fra driftsaktiviteter	-1 638	-3 119
Netto kontantstrøm til/fra investeringsaktiviteter	1,202	4 371
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	2 192	-2 031
Netto endring likvider i perioden	1 756	-779
Likviditetsbeholdning i begynnelsen av perioden	8 323	5 831
Likviditetsbeholdning ved utgangen av perioden	10 079	5 052

Andre noter

Soliditet	6
Derivater	7

Noter

	Jan - sept	Jan - sept
	2002	2001
Netto verdiendring og kursgevinst (tap)		
Note 1 på verdipapirer, valuta og finansielle derivater, EUR mill.		
Aksjer m.v.	-17	-72
Rentebærende verdipapirer og andre renteinstrumenter	72	241
Andre	4	1
Valutagevinster/-tap	118	88
Sum	177	258
	Jan - sept	Jan - sept
	2002	2001
Note 2 Netto tap på utlån og garantier, EUR mill.		
<i>Engasjementer vurdert individuelt</i>		
Periodens konstaterte tap	241	-351
Tidligere perioders tapsavsetninger anvendt i perioden	-199	266
Nye tapsavsetninger	458	-600
Periodens inngang på tidligere perioders konstaterte tap	-69	60
Tilbakeføring av tidligere perioders tapsavsetninger	-246	338
	185	-287
<i>Engasjementer vurdert per kategori</i>		
Periodens konstaterte tap	12	-12
Periodens inngang på tidligere perioders konstaterte tap	-12	12
Endring i akkumulerte tapsavsetninger	-3	-6
	-3	-6
<i>Generelle avsetninger</i>		
Tilbakeføring/nye generelle avsetninger	-5	
Landrisiko	-6	-20
Eventuelle forpliktelser	1	-2
Netto tap på utlån og garantier	172	-315
Endring i verdi på overtatte eiendeler	13	-2
Utlånstap, operasjonelt resultatregnskap	185	-317

Note 3	Driftsresultat, forsikring, EUR mill.	Jan - sept 2002	Jan - sept 2001
Skadeforsikring			
	Premieinntekter (f.e.r.)	841	1 111
	Forsikringsteknisk rente	64	86
	Erstatningskostnader (f.e.r.)	-698	-874
	Forsikringsrelaterte driftskostnader (f.e.r.)	-249	-286
	Resultat av teknisk regnskap	-42	37
	Inntekter og kostnader fra finansielle eiendeler		
	Renter m.v.	70	96
	Kursgevinst (tap) på finansielle eiendeler	-35	-50
	Kostnader knyttet til finansielle eiendeler	-4	-6
	Teknisk rente overført til forsikringsvirksomheten	-67	-96
	Resultat av finansielle eiendeler	-36	-56
	Resultat før skatt, skadeforsikring	-78	-19
Livsforsikring og pensjon			
	Premieinntekter f.e.r.	1 675	1 784
	Oppståtte og utbetalte erstatninger, endring i avsetninger	-1 447	-1 627
	Til (fra) kursreguleringsfond	825	879
	Forsikringsrelaterte driftskostnader (f.e.r.)	-115	-105
	Nettoresultat fra syke- og ulykkesforsikring	-6	0
	Inntekter og kostnader fra finansielle eiendeler		
	Inntekter fra eiendom og bygninger	95	71
	Renter m.v.	404	576
	Kursgevinst (tap) på finansielle eiendeler	-1 547	-1 773
	Kostnader knyttet til finansielle eiendeler	-16	-15
	Skatt på avkastning fra pensjon osv.	90	189
	Resultat før skatt, livsforsikring og pensjon	-42	-21
	Driftsresultat før konsernjusteringer	-120	-40
	Salget av General Insurance	-44	-
	Konsernjusteringer (avskrivning av goodwill)	-22	-24
	Driftsresultat, forsikring	-186	-64

Note 4 **Utlån**

Utlånsportefølje, EUR mill.	30 september 2002			31. desember 2001		
	Samlede utlån	Misligholdt		Samlede utlån	Misligholdt	
		Netto	Avsetninger		Netto	Avsetninger
Bedriftskunder	87 943	618	1 903	84 088	655	1 866
Privatkunder	56 384	227	387	50 716	200	393
Offentlig sektor	2 925	0	0	2 766	0	0
Sum	147 252	845	2 290	137 570	855	2 259

Misligholdte engasjementer, EUR mill.	September	Juni	Mars	Desember	September
	2002	2002	2002	2001	2001
Misligholdte engasjementer, brutto	3 136	3 180	3 132	3 114 ¹	3 120
Avsetninger	-2 290	-2 305	-2 291	-2 259	-2 267
hvorav spesifikke	-1 834	-1 836	-1 829	-1 803	
vurdert etter kategori	-79	-79	-82	-92	
generelle	-377	-390	-380	-364	
Netto misligholdte engasjementer	846	875	841	855 ¹	853

Akkumulert tapsavsetning/brutto misligholdte engasjementer,

% 73 72 73 73 73

Netto misligholdte engasjementer/utlån, % 0,6 0,6 0,6 0,6 0,6

Overtatte eiendommer for sikring av engasjementer

Eiendommer og bygninger 3 12 13 13 17

Aksjer og andeler 22 34 38 35 33

Andre 1 1 1 1 1

Sum 26 47 52 49 51

¹ I henhold til reglene fra det svenske kredittilsynet klassifiseres lån med nedsatt rente som misligholdte. Tallene for desember 2001, som er omregnet fra årsberetningen 2001, inkluder slike lån på EUR 28 millioner (tidligere rapportert som problemengasjementer).

Note 5 Bevegelser i egenkapitalen, EUR mill.	Jan - sept	Jan - sept
	2002	2001
Egenkapital 1. januar	11 819	11 105
Utbytte	-682	-675
Konvertering av konvertible lån	14	-
Egne aksjer ¹	-184	-80
Valutakurseffekt	14	-210
Periodens resultat	564	1 045
Ved utgangen av perioden	11 545	11 185

¹ Antall egne aksjer ved utgangen av september var 57,0 millioner (utgangen av desember 2001: 17,9 millioner). Gjennomsnittlig antall egne aksjer januar - sep: 20,6 millioner.

Note 6	Soliditet	September 2002	Desember 2001
	Kjernekapital, EUR millioner	9 526	9 900
	Netto ansvarlig kapital, EUR millioner	12 367	12 353
	Risikovektede eiendeler (bank), EUR mrd.	137	136
	Kjernekapitaldekning (%)	7,0	7,3
	Kapitaldekning (%)	9,0	9,1

Note 7	Derivater	Rente- derivater		Aksje- derivater		Valuta derivater	
	EUR millioner	Markeds- verdi	Bokført verdi	Markeds- verdi	Bokført verdi	Markeds- verdi	Bokført verdi
	30 september 2002						
	Positive verdier	8 072	7 881	420	339	6 169	5 722
	Negative verdier	8 466	8 278	247	215	6 915	6 110